

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Д-р. Јовану Милосављевићу, лекару среза ваљевског, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 17. децембра 1908. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела поставити:

за лекара среза тамнавског Хранислава И. Јоцића, бившег среског лекара.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 17. децембра 1908. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Драгољуб Тодоровић, полицијски писар треће класе начелства округа рудничког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе у интересу исте.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. децембра 1908. г. у Београду.

Указом његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Димитрије Петровић, полицијски писар треће класе начелства округа крушевачког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе у интересу исте.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. децембра 1908. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Јевта Ђирић, полицијски писар прве класе начелства округа крушевачког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда отпусти из државне службе с тим да му се на име помоћи издаје 30% од његове досадашње плате.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. децембра 1908. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Ђорђе Стојановић, полицијски писар прве класе среза моравског, округа пожаревачког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 29. децембра 1908. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела поставити:

за полицијског писара треће класе начелства округа крушевачког Михаила Луцића, правника — практиканта Апелационог Суда, и

за полицијског писара треће класе начелства округа чачанског Драгољуба Николића, правника — практиканта београдског првостепеног трговачког суда.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 23. децембра 1908. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела поставити:

за полицијског писара треће класе среза пчињског Атанасија Половића, полицијског писара исте класе среза нишавског, и

за полицијског писара треће класе среза нишавског Животу Манојловића, полицијског писара исте класе среза пчињског, — обојицу по молби.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 23. децембра 1908. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела поставити:

за начелника треће класе среза подгорског Живка Лазаревића, начелника исте класе среза златиборског, и

за начелника треће класе среза златиборског Ђорђа Матејића, начелника исте класе среза подгорског, — обојицу по службеној потреби.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 29. децембра 1908. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полицијског писара друге класе начелства округа ваљевског Ђорђа Милениновића, полицијског писара исте класе среза колубарског, округа београдског, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе начелства округа крушевачког Радослава У. Шљивића, полицијског писара исте класе начелства округа ваљевског, по молби;

за полицијског писара друге класе среза моравског, округа пожаревачког, Милована Радотића полицијског писара исте класе среза рачанског, по молби;

за полицијског писара друге класе среза рачанског Андреју К. Цветковића, пређашњег полицијског писара, и

за полицијског писара треће класе среза колубарског, округа београдског, Драгомира Ђуртовића, полицијског писара исте класе среза ариљског, по молби.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 29. децембра 1908. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ПАРЛАМЕНТАРНИ ИМУНИТЕТ

Потреба је, да се послови парламентарни обаве према задацима државе и народа и према способности и савесности оних, који на тим пословима делају, а без утицаја каквих чињеница, које у овим пословима не треба, да имају удела. Тога ради предвиђа се читава серија момената, којима се даје строга форма законска, како би бирачи под гарантованом слободом могли избор својих представника за парламент по вољи учинити, као што се прописују и наређења, да би чланови парламента могли, једном слободно изабрани, слободно делати вршећи дужност својих мандата.

У циљу слободе и савесности делања чланова парламентарних тела историским правним развојем створен је и парламентарни имунитет. Чланове је потребно заштити од лажних оптужења, од политичког и др. гађања, како би они, предани својој дужности, могли ову отправљати под заштитом извесне слободе, као и од свега онога, што би им ометало користан рад.

Имуитет парламентарни, који се састоји у томе, што се извесни прописи општега права не примењују на чланове законодавних домова онако, како се примењују према другим грађанима, јавља се обично у три вида: 1. или чланови парламента не одговарају никако за извесна дела, која су кажњива по општем кривичном закону; 2. или чланови одговарају за своје кривице, али им је одговорност суспендована за извесно време; 3. или, најзад, чланови одговарају за кривице увек, али под условом, да законодавни дом изда одобрење за то.

Овај последњи вид парламентарног имунитета, који се огледа у резервисаном праву парламента за заштиту својих чланова, може се сматрати као један облик мешавине између законодавне и извршне власти — јер од дискреционарне моћи законодавног тела кочи се или наставља рад иследне или судске власти, пошто ова у извесним приликама не може предузимати ништа директно противу чланова законодавног тела по кривицама њиховим без претходног одобрења парламента.

Парламентарни имунитет није дат као привилегија извесном реду људи, којом они имају да се користе, да би заштитили своју личност као такову, већ је дат као право и дужност самом парламенту, који састављају његови чланови, да би овај могао своју задаћу како ваља извршивати — што значи, да је та прерогатива установљена у општем интересу. То и јесте главна одлика парламентарног имунитета. Без овога имунитета политичка власт би у довољној мери могла утицати на савесност чланова парламента, а могла би одстрањем чланова од дужности укочити и сам рад парламента. Посланици су пак, ваља приметити,

по своје положају изложенији гоњењу него други грађани.

О посланичком имунитету код нас говоре чл. 123. и 124. Устава од 5. јуна 1903. године и чл. 138. закона о пословном реду у Народној Скупштини од 5. јуна 1903. са изменама и допунама од 11. децембра исте године у вези са чл. 137. истог пословника.

По члану 123. Устава, нико и никад не може узети посланика на одговор за глас, који је дао као члан Народне Скупштине, — а за своје говоре у Скупштини посланици не одговарају никоме другоме сем самој Скупштини, која их може казнити на предлог председника Скупштине дисциплинарним скуштинским казнама, одређеним у закону о пословном реду у Народној Скупштини.

Ово уставно наређење довољно је јасно. За глас посланик апсолутно никад не одговара, па ма он био дат и противу државе, противу морала, или ма чега. За говор у Скупштини такође не одговара. Под говоре треба разумети и *написе*, које посланик у Скупштини по својој дужности учини, али не и дела, па и покрете тела; а под речју Скупштина, сва поједина тела — делове скуштинске — и то само докле је Скупштина, или њена тела, на дужности, на делању, у седници. Ако посланик не одговара за глас и говор, одговара за све *евентуалне кривице*, које са гласом или говором стоје у вези, или које су узрок гласу или говору на пр. за мито, уцену, јер га Устав и закон те одговорности није ослободио; иследна власт по овим кривицама, као и по кривицама посланичким поменутих у члану 137. закона о пословном реду у Народној Скупштини, поступа даље по закону као са обичним грађанима под ограничењем из члана 124. Устава и чл. 138. пом. пословника.

Кад посланик изврши какво кривично дело у самој скуштинској згради, скуштински, председник по члану 137. пословника скуштинског, саслушаће дотичног посланика, па то саопштити надлежној иследној власти, која за тим поступа као да је дело извршено ван зграде скуштинске.

Примена и тумачење овога не изазива тешкоће. Потребно је, да је дело учињено за време рада скуштинског. Ако председник Скупштине не извести иследника, овај може и сам ислеђење отпочети и даље потпуно слободно радити по званичној дужности или тужби приватног лица тражећи од Народне Скупштине у своје време потребно одобрење према члану 124. Устава. Ако председник извести иследну власт, ова мора и поред тога према току истраге молити Народну Скупштину за дозволу из члана 124. Устава, јер испуњење ове дужности није изостављено чланом 137. ск. пословника сем ако дело носи обележје хватања на делу. Скупштина, извештавајући иследну власт о кривици, не сматра се као тужилац, нити може што наређивати исле-

днику, већ му само доставља дата на употребу.

Члан 124. Устава гласи: „Без овлашћења Народне Скупштине посланици не могу се узимати на одговор, нити ставити у притвор за какву кривицу или за дугове, од дана избора па за све време трајања њиховог посланичког мандата, ван случаја кад се ухвате на самоме делу. Али и у том последњем случају Скупштина се, ако је на окупу одмах извештава, и она даје или одриче овлашћење да се истрага продужи за време сазива“. А члан 138. закона о пословном реду у Народној Скупштини гласи: „Ако се народни посланик оптужује за какво кривично дело учињено ван зграде скуштинске, или за дугове, судска ће власт поступити према члану 124. Устава. — Народна ће Скупштина на истој седници, на којој је саопштена тражња надлежне судске власти да се дотични посланик узме на одговор, упутити ову тражњу одсецима скуштинским. Одсеци ће изабрати сваки по једнога члана у одбор за испитивање основаности ове тражбе истим начином којим се бирају и одбори за проучавање законских предлога. — Одбор је овај дужан поднети Скупштини извештај у року од петнаест дана од кад је изабран. Извештај одборски ставиће Скупштина на свој дневни ред одмах за прву идућу своју седницу“.

Кривична процедура, која се односи директно на личност посланикову, не може се обавити према њему као окривљеном, у циљу гаранције политичке без претходног одобрења Народне Скупштине: то је требала да буде главна идеја спроведена у сада пом. наређењима уставним и законским. Међу тим, због оскудице наших и страних правних термина при слеђивању, а због тога што се оправдано хтело, да се извесни делови процедуре кривичне обаве, у сваком случају, без икаквог одобрења, унет је у Устав израз: „не могу се узети на одговор нити ставити у притвор“. Ми пак мислимо, да се на слободу самоопредељивања и безобзирне акције посланичке може тако исто утицати претресом стана, претресом личности посланикове или другим, колико и његовим кривичним испитом, — јер изгледа, да нема довољно оправдања, да се посланик, рецимо, не може узети на одговор због какве увреде, лаке телесне повреде, штампарске кривице, а да се може над њиме извршити претрес и пронаћи код њега нека крадена а подметнута му ствар, коју околност он не може да објасни докле год га Народна Скупштина иследнику не екстрадира. Иследников рад требао би да има границу у ма каквом додиру са личношћу посланиковом; ту би требало да се стане и очекује одобрење. Процедура не сме лично посланика да гони и узнемирује без одобрења, јер се истрага може водити само ван посланика.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Алекс. Јов. Кузмановић

БЕРЛИНСКА ПОЛИЦИЈА

Берлин, престоница пруске краљевине и у исто време немачке царевине, по величини својој долази одмах после Лондона и Париза. Он се помиње у историји први пут око половине XII века, али је све до краја XVIII века бројио једва неколико десетина хиљада становника. Уређењем друмова, укидањем принудних еснафа, подизањем железничких мрежа и т. д. он се у прошлом столећу почиње јаче развијати и губити карактер само чиновничке и гарнизонске вароши. Почетком прошлога века имао је око 150.000 становника, а 1860. год. тај се број попео на 496.000. Али тек од 1871. године, када је Берлин по проглашењу савеза свију немачких државица постао и престоница немачке царевине, бујан развитак трговине и индустрије увео га је врло брзо у ред великих светских вароши. 1871. године бројао је 826.000. 1888. године 1.500.000, а данас број његових становника, рачунајући ту и околна предграђа, прелази три милиона — један тако нагао напредак, какав у новије време могу да покажу само неке америчке вароши.

Отуд је Берлин као варош новогостања веома лепо и модерно уређен. Он има таквих улица и крајева као н. пр. улице: Испод Липа, Курфирстендам, Берлинска улица, варошки крај око Тиргартена и т. д. какве се не могу видети ни у једној другој великој вароши, изузев, можда, такође веома лепу кружну улицу „Ринг“ у Бечу.

Због наглог прираштаја и развијања вароши земљиште је врло скупо, те се искоришћује до крајњих граница. Готово у свима крајевима на истом плацу налазе се куће и с лица, са улице, и позади, и побочно, дакле са све четири стране, а у среди остаје мало двориште. И свуда се зидају куће са највише дозвољеним бројем спратова — све петокатнице. Станови у зградама са улице скупи су, а они са стране и позади у дворишту су јевтинији, те отуда мешавина свију друштвених класа, изузев вила, које су грађевинским законом предвиђене у неким предграђима као и отменог краја, где станују само богаташи, који и овде, по некој чудној својствености готово свију великих вароши, лежи западно, наслањајући се на чувени парк Тиргартен, велики 255 хектара, саванредно лепим алејама и многобројним уметничким споменицима. Отуда су и куће и улице у Берлину доста једнообразне, те се не може наићи на разноликости као у другим варошима.

Улице су махом са асфалтом, а само су споредне калдрисане тврдим коцкастим гранитом. Махом су врло широке и у многим поред широку тротоара за пешачки саобраћај постоје нарочити улични делови засебни за трамвајски саобраћај, засебни за колски, засебни опет, за јахање. Све се свакодневно чисте, посипају водом и перу, те је чистоћа свуда јединствена. А већ та чистоћа и уредност спада у одлике немачког народа. И по кућама им влада примеран ред и чистоћа. Готово

сваки стан, и они најмањи, има своје купатило, те се и најсиромашнији кушају бар једаред недељно. Управо раднички крајеви изазивљу највише дивљења својом уредношћу, чистотом и хигијенском уређењошћу.

Овде ће се узалуд тражити злочиначки крајеви на подобије оних у Паризу и Лондону. Као што ћемо видети кад будемо говорили о кривичној полицији и овде има докала где се злочиначки свет састаје и бави, али они не чине дотични крај несигурним.

Та уређеност и чистота Берлина, његове широке и лепе улице, монументалне јавне грађевине, приватне палате и виле, многобројни споменици, паркови и т. д. привлачи путнике и чини га знаменитим, иначе његова равна околина, прошарана шумом и водом, чини монотон и сентименталан утисак и изостаје иза околних других светских вароши. Ну и та околина у колико оскудева у природним лепотама украшена је целисходним и укуским људским творевинама, у којима се огледа символ модерне Немачка.

Како је Берлин све до почетка прошлога века био једна обична варош, то је полицијске послове у њему обављала општинска власт. Његов председник био је у исто време и шеф полиције. Тек 1809. године, после чувеног Штајновог закона о самоуправним властима, полиција је издвојена из општинске власти и нарочитим статутом устројена као државна установа, као месна државна полиција за Берлин, којој је постављен за шефа нарочити државни службеник и овај је тада предузео вођење полицијских послова под својом лично одговорношћу. Та тако установа месна полиција добила је назив *полицијски президијум*, а њен шеф *полицијски председник* (Polizei-präsident).

У току времена, са наглим рашћењем Берлина, појавила је се потреба, да се делатност берлинске полиције сигурности и кривичне полиције прошири и на његова предграђа и друга околна места, у којима се злочиначки свет прикривао од потера берлинске полиције. Тако је полицијски президијум добио поред функција месне полиције и повластице управне власти, па је издвојен из подздамског округа у засебан управни округ Берлин са околином, те од тада и управник берлинске полиције има ранг и права окружног начелника (Regierungspräsident).

Надлежност и права полицијског президијума регулисани су статутом од 1822. године, који са извесним изменама и данас важи, а унутрашњу организацију и поделу послова у појединостима регулише министар унутр. дела и управник полиције, према развићу послова, и према потреби новодонесеним законима који се односе и на полицију.

Садање стање полицијске организације у главном је овако:

Све гране месне и више управне полиције за варош Берлин, изузев једино грађевинску и школску полицију, које су пренете у надлежност општинске власти стоје под једнообразном управом полицијског президента — управника поли-

ције. Управник је даље надзорна полиц. власт над иначе самосталним полицијским дирекцијама у варошким предграђима Берлина: Шарлотенбургу, Шенебергу и Риксдорфу. Осим тога његова месно-полицијска и управно-полицијска надлежност у погледу кривичне полиције и полиције за надзор над јавним моралом и још неким другим полицијским функцијама, које са предње две гране стоје у вези, простире се и на извешан број места око Берлина. Он стоји непосредно, а у дисциплинарном погледу искључиво под министром унутрашњих дела, а у пословном погледу потчињен је у неколико шефу провинције (Oberpräsident) Бранденбург, у коју Берлин спада.

Ради обављања канцеларијских послова управнику полиције су потчињени осам једно према другом равноправних одељења: I, II а, II б, III, IV, V, VI и VII, којима се има још да дода пожарно одељење, које стоји под засебном управом и чије трошкове, истина, сноси само општина, али његове службенике поставља државна власт и ови стоје под надзором управника полиције.

У одељењу I су искључиво виши управни чиновници и стручњаци (инжињери, лекари, банкарски инспектор и ревизори за осигуравајућа друштва и заводе) и оно по превасходству врши управне функције полицијског президента. Као пододељак овог одељења је позоришно одељење, које води једнообразан надзор над позориштима и представама.

Одељење II а обрађује поглавито санитарско-полицијске и ветеринарско-полицијске, као и социјално политичке послове, даље удружења, у колико ова не спадају у политичку полицију, срећке и дутрије. Одељењу припадају један виши владин саветник (Ober-Regierungsrat) као шеф, два виша управна чиновника, један виши лекар, окружни марвени лекар, као и девет полицијских саветника и асесора. Као један нарочити самосталан орган за поједине здравствено-полицијске послове придодата је одељењу санитарска комисија и њен стални одбор.

Делокруг одељења II б обухвата послове управне и месне полиције у погледу на уличне послове, саобраћајне послове и полиције за надзор над радношћу. Одељењем управља један виши владин саветник, а придодата су му два виша управна чиновника, један занатлијски инспектор и шест полицијских саветника и асесора.

Одељење III испуњава месна грађевинска полиција, под управом једнога вишег владиног саветника, уз припомоћ три грађевинска саветника и једнога грађевинског инспектора као шефова пододељења.

Надлежност одељења IV распростире се на полицију сигурности, кривичну полицију и полицију јавног морала. Одељењем управља један виши владин саветник, а свака од поменуте три гране овог одељења има своје подшефове, са потребним бројем осталог особља.

Одељење V стара се о издавању пасоша и контроли над странцима. Стоји под управом једнога полицијског савет-

ника, са још седам придодатих му саветника и асесора.

Одељење VI под управом једног полицијског саветника и шест подшефова води иступна ислеђења и изриче казне по иступним кривцима.

Одељењу VII припада политичка полиција са штампом и политичким удружењима. Шеф му је виши владин саветник, а придодати су му два виша управна чиновника, два полицијска саветника и један асесор као подшефови.

Поред ових одељења чине засебне канцеларије президијално одељење, пријавно одељење и полицијска каса.

Послови свију ових одељења концентрисани су у полицијском президијуму са потребним бројем канцеларијског персонала (секретара, канцелиста и т. д.). Зграда полицијског президијума налази се у средини вароши и у близини царева двора, на Александер-плацу. То је огромна четвороспратна грађевина са 12 дворишта. Зидана је о општинском трошку и стала је 4,500.000 марака. Фасаде су јој од првених цигаља, те је отуда у становништву и добила назив „црвена кућа“.

Као извршни орган полицијском президијуму стоји на расположењу шуцманшафт (жандармерија), о коме смо опширније говорили у 40., 41., 42. и 43. броју „Полиц. Гласника“ од прошле године. Командом шуцманшафта руководи непосредно управнику полиције потчињени полицијски пуковник, док се управни предмети шуцманшафта обављају у одељењу I. Као што смо раније видели шуцманшафт се дели на 3 полицијске бригаде, 13 капетанија и 113 полицијских ревија (квартова). Поред ове поделе постоји још коњичко одељење и резервно одељење, као и четири тако зване стручне капетаније (речна полиција, комесаријат за надзор над радњама, комесаријат за контролу над саобраћајним средствима и комесаријат за уличне називе, улична осветљења и војне ствари).

НАСТАВИТЕ СЕ

Жив. А. Лазич

ПОЛИЦИЈА У ФРАНЦУСКОЈ¹

Општи појмови о полицији — Организација полиције у Француској — Административна полиција — Полиција у Паризу.

I Општи појмови о полицији.

Полиција је она јавна власт, која има за задатак да се стара о одржању јавног реда, сигурности лица и заштити имовине.

Све мере, сви акти који служе овим великим интересима; који задовољавају ову прву потребу човека у уређеном друштву, спадају самим тим у област полицијских атрибуција.

Испитаћемо укратко: не да ли постоји полицијско право које би ову моћ озакоњавало, већ основ, карактер и границе овог права. Излишно је доказивати да ово право постоји. Излази из самог појма

о полицији и њене дефиниције да једна, животу социјалном неопходно потребна институција; да једна власт, која обезбеђује слободно вршење свију осталих власти, мора имати свога ослонаца у извесном праву. Друштву се не може одрећи право да се брани од опасности, које му прете и споља и изнутра, јер је ово његова прва дужност. Полицијско право произлази, дакле, из права друштва на егзистенцију. Оно има свој основ у друштвеном уговору, хоћемо рећи у конституцији друштва. Оно је постало кад и друштво, и трајаће докле год оно постоји. Нема права које би друштву било неопходније и корисније од полицијског права.

Општи карактер полицијског права оличен је у његовом принудном вршењу. Разни су облици у којима се ова принуда јавља: или орган полицијски прети казном нарушиоцима полицијских прописа, санкционишући ову претњу извођењем преступника пред суд; или противстаје силом нарушиоцима јавног реда, или, нарочито у изненадним и опште опасним догађајима, ограничава тренутно право појединаца у општем интересу.

Што се тиче граница полицијског права њихово одређивање, ма колико лако изгледало у теорији, с обзиром на дефиницију полиције, у пракси наилази на велике тешкоће. Према времену и месту, а с обзиром и на прогрес науке и индустрије, увећавање материјалног благостања, политичке промене и трансформације обичаја и морала, које се јављају с временом и означају разне етапе цивилизације, једном речи: с обзиром на модификације друштвеног стања, увећава се или смањује и поље полицијског делања. При свем овом може се у опште рећи, да акцији полиције има места у свима оним случајевима, у којима су у питању *јавни ред*, т. ј. *сигурност државе*, *спокојство места*, *сигурност*, *сопственост* и *здравље становника*. Из овога излази ова двострука конвенција: а) реглеман, чије се извршење може добити без казнене санкције, нема карактер полицијског регламана, и б) сви полицијски регламани способни су за казнену санкцију.

Полицијски регламани, без обзира на њихов назив: уредбе, наредбе, правила, одлуке, декрети, закони и т. д. нормална су форма у којој се врши полицијско право. Мало доцније, међутим, видећемо, да поред овог *писаног* полицијског права, за извесне прилике постоји и једно *неписано*.

Без обзира на категорију којој припадају, и власт која их издаје, полицијски регламани имају санкцију само онда ако су *легални*, а њихова легалност зависи од општих услова које ћемо овде изложити.

Један од првих услова за санкцију полицијских регламана лежи у надлежности власти која их издаје, како у погледу *предмета* (*ratione materiae*), тако и у погледу *места* (*ratione loci*). Реглеман који се јављају као последица узурпације власти, или су резултат конфузије атрибуција, без санкције су. Ово исто вреди

и за реглемане, који су у *протисречности са позитивним законима*, или којима недостају битне формалности: *истис*, *датум*, *обзнана* и т. д., или којима се, најзад, *без потребе вређају приватна права појединаца*. За последњи случај потребно је једно објашњење. Излази на први поглед, да је у суштини полицијско право да у извесној мери, а у општем интересу ограничава право појединаца. „Тешко је замислити, вели Morgand, један полицијски *истис*, који не би имао за последицу агентат на индивидуална права. Ови агентати *легални* су само у толико, у колико су диктовани општим интересима и сразмерни потребама ради којих се издају“.

Ова оцена понекад је веома деликатна; треба схватати сва устезања и колебања, кроз која је доктрина прошла док нису била утврђена тачна правила. Поводом овога сматрали смо за потребно, да у нашој монографији „О полицијском праву“ ову материју објаснимо многобројним примерима из правосуђа. Из овог истог рада позајмљујемо још један разлог због чега се може одрећи санкција полицијским прописима, а то је: *злоупотреба власти*.

Напоменули смо мало час, да је полицијско право у сталном конфликту са индивидуалним правом, и да је законито само онда ако се врши у општем интересу. Излази само по себи да се мора одрећи санкција свима оним полицијским прописима, у којима би се у општи интерес лажно истицао, или чији би творци били руковођени задњим намерама: да прописима, о којима је реч, користе појединцу или категорији појединаца, или да остваре извесне своје личне жеље и т. д.

„Злоупотреба власти, по тврђењу Аисос-а, једног од првих писаца који су третирали овај израз, акт је административног агента који, редигујући, а у закону прописаној форми, акт за који је надлежан, злоупотребљује своју дискреционарну власт за случајеве и мотиве, различите од оних за које му је ова власт додељена“. То је злоупотреба мандата, који је администратор добио, потпуно илегалитет који проистиче отуд, што администратор жели да постигне циљ, на чије постигнуће нема права, помоћу средстава које употребљује, или који му је циљ, будући ван административних атрибуција, чак и забрањен. Несумњиво је, као што вели Larregière, да је задатак административног судије у оциени ове законске повреде често пута веома деликатан. Веома је тешко испитивати савест, истраживати задње намере и пронаћи праве мотиве, који су инспирисали један акт за који његов творац тврди да је легитиман. Видећемо мало доцније, да је ово истраживање, с обзиром на принцип о подели власти, судији у опште забрањено, али да се Државни Савет никад не устручава да осуди ову злоупотребу власти кад год му се за њу поднесу докази.

Навели смо разлоге, који се могу исказати против важности једног полицијског прописа: *ненадлежност*, *одсуство форме*, *повреда закона* или *индивидуалног права*

¹ La Police (extrait du repertoire du droit administratif) Paris, 1905. год.

и злоупотреба власти. Настаје питање: каква је вредност полицијског прописа који је илегалан? Одговарамо одмах да он, у колико није изрично уништен, задржава провизорно своју извршну силу, и да се судска осуда, досуђена за његову повреду, не може опозвати ако је постала извршна. Полицијски регламан прави је локални закон, који има вредности све докле докле га надлежна власт не поништи или новим не замени. Али, чим је један регламан уништен или опозван, све његове последице падају. Мало доцније видећемо у ком случају виша јерархијска власт има право да уништи један регламан. Али има још једна власт која је надлежна за уништавање илегалних регламана због злоупотребе власти, а то је: *Државни Савет*.

Дуго времена важило је као правило, да судска надлежност искључује жалбу Државном Савету против полицијских регламана. Легалитет њихов могао је бити дискутован само пред полицијским судијом, и то с обзиром на теорију о паралелној жалби, по којој нема места жалби Државном Савету у свима оним случајевима, у којима лице, које напада илегалитет једног полицијског регламана, може добити сатисфакцију код судске или административне јурисдикције. Али је, најзад, преовладало противно мишљење из сасвим оправданих разлога. Зашто ограничити грађане само на једно средство одбране против репресивних мера, и изложити их судском гоњењу због једног илегалног административног акта, кад има и разлога и пута и начина да се тај акт благовремено уништи. Зашто би се, у циљу отклоњења последица једног илегалног административног акта, морале претходно повредити његове одредбе? С обзиром на ово, против илегалног полицијског регламана може се изјавити жалбе Државном Савету, и ако савет констатује илегалитет, регламан ће бити уништен, а све, раније предузете мере у циљу његовог извршења, падају, осим ако по својој природи нису постале извршене.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

с француског
Д. Ђ. Алимпић

ПСИХОЛОГИЈА ЗЛОЧИНА И ЗЛОЧИНЦИ СПЕЦИЈАЛИСТЕ

(одељак из дела «Психологија злочинца» *)

од д-ра Ериха Вулфена
државнога тужиоца у Дрезди

[Сравни делa: А. Krauss: «Psychologie des Verbrechens»; Kuralla: «Naturgeschichte des Verbrechens»; von Liszt: «Lehrbuch des deutschen Strafrechts»; Aschaffenburg: «Das Verbrechen und seine Bekämpfung»; «Zur Psychologie des Hochstaplers»; Gross: «Archiv für Criminalanthropologie und Kriminalistik»; «Der Neue Pitaval» и др.]

I. Подела злочинаца.

Курела, придружујући се Феру и Ломброзу, дели злочинце на четири класе:

*) Пре неколико недеља, у издању д-ра Паула Лангеница, почела је изазити **Енциклопедија Криминалистике**, чије прве две свеске сачињава

злочинце од рођења, злочинце из навике, за тим на злочинце по приликама и злочинце из страсти.

Фон Лист разликује «акутан криминалитет», у који убраја злочинце по приликама и тренутне злочинце, који су то постали услед страсног раздражења или у стању нужде, од «хроничнога криминалитета», где спадају злочинци из навике (Zustandsverbrecher: Charakter, Tendenzverbrecher), чија су врло честа и опасна подврста злочинци по занимању, од заната.

Ашафенбург иде најзад још даље и дели их на злочинце по случају, из афекта, по прилици, са предумишљајем, повратнике, злочинце из навике и злочинце од заната. При том се он ипак придржава поделе коју је 1897. године поставило међународно криминалистичко удружење на својој скупштини у Хајделбергу. Имајући у виду опасност која прети правној сигурности од стране злочинаца, удружење је извршило поделу на три групе, и то су: тренутни злочинци по указаној прилици; злочинци, чије склоности, добности, васпитање и социјални положај не дају гаранције, да ће новчане и краће казне лишења слободе утицати на њихову поправку; злочинци, чији се повраћај у друштво не може више очекивати.

Из овога се да видети, да фон Лист и Ашафенбург одбацују разлику на злочинце од рођења, док је Курела, Сомер и др. признају. И ако и сам Ашафенбург признаје, да се код његове поделе губе граничне линије нарочито код злочинаца из афекта, по прилици и са предумишљајем, ипак је са психолошкога становишта његова подела најиндивидуалнија, а за нас је то и најпотребније. Она даје сем тога и разлику по унутрашњој моралној вредности.

У злочинце по случају, боље речено у случајне злочинце рачуна Ашафенбург оне људе, који нехотично повреду кривичног закон. Не може бити говора о намерном отпору противу оште воље; антисоцијални карактер, који вређа право, отпада. — Један пекар, са свим безазлено, само за неколико тренутака, остави једну чинију са кључалом машћу у свакоме приступачном слабо осветљеном подруму поред његове пекарнице; један ђак уђе са својим трогодишњим братом да донесе матери угља из подрума. Мали се дечко спотакне, падне на леву страну и испече се знатно кључалом машћу. — Један аутомобилиста заборави се нешто на једном завијутку улице и прегази јед-

капитално дело д-ра Вулфена «Психологија злочинца». Енциклопедија ће бити збирка појединих дела чувених и признатих стручњака, а намењена је испитивачима, правницима, педагозима као и образованим људима свију стајежа. *Први део* «Психологија злочинца» има садржину: I. Физиологија и психологија; II. Психијатрија; III. Антропологија, и IV. Статистика. — *Други део*: I. Етика; II. Психологија злочина и злочинци специјалисте; III. Карактерологија IV. Психологија у кривичном поступку и у извршењу казни. — Ми смо одабрали одакле горњи одељак, сматрајући да ће он највише интересовати наше читаоце, а у исто време препоручујемо њиховој пажњи цело дело, пошто је оно од нецењиве вредности.

Преводилац

нога пролазника. У оваквим случајевима имају психолошкога удела: одсуство мишљења, растројство, немар, сањивост, напитост, унутрашње забављање са каквим важним предметом (пекар је на четири дана пре тога изгубио жену, те ту већ има значаја афекат), душевна млитавост (аутомобилиста је ноћ пре тога врло рђаво спавао), моментано одсуство душевне снаге, оскудно присуство духа, моментана физиолошка замагљеност ока и опажања. К свему томе долази још афект, изненадно повећани унутрашњи мир, раздражење и љутња у погледу блиске одлучности (да ли ће се препрека у саобраћају отклонити) или опасности која је запретила.

Може ли се видети, да већ у кругу случајних злочинаца афекат игра важну улогу, али он се у пракси већином потпуно превиђа. Нико не пита машиновођу, ложака, скретничара у каквом су се интелектуалном и психичком стању налазили у тренутку кад је немар извршен. Судија не зна основне физиолошке и психолошке законе свесности и аперцепције, па за то увек мисли да све то мора бити увек тачно као по концепту, као да је службу пренебрегао какав аутомат који је одлично функционисао, а не човек са свима својим преимућствима и слабостима. Природно је, да ће окривљење учиниоца бити у сасвим другој боји, ако је он сам крив за ослабљење способности, које је проузроковало његово немарно држање; н. пр. кад аутомобилиста целе ноћи думпује, па сутра дан несигурном руком и замагљеним погледом јури својим аутомобилом по најживљим улицама, или ако се машиновођа поднапио. Други, унутрашњи моменти, као жалост и депресија пекарева, нису за осуду, невини су, те се морају узимати у обзир приликом одређивања казне, поред свих тешких последица, које су проузроковали.

Под афектним злочинцем разуме Ашафенбург само онога, који ради «у моментаном настану страснога раздражења, у акутном афекту». Он с правом издваја ендogene карактере — н. пр. велике тровачице — који стоје под трајним утицајем своје раздражљивости афекта. Као што видимо и као што ћемо видети, под утицајем афекта стоје и други злочинци, као н. пр. случајни злочинци. На супрот другим злочинцима, код афектнога злочинца опажај одлучности за дело проистиче из тренутности у којој се налази обузет афектом. Овде припадају, дакле у главном брзи и јаки афекти.

Злочинац по прилици прилази злочину кад му се ма каквом случајношћу укаже више или мање згодна прилика за то. Таквога злочинца заведе само тренутне конкретне околности.

Код злочинца с предумишљајем није случај да га заведе тренутно дата прилика; он је сам ствара, он је сам тражи. При том дела са свом својом интелигенцијом, снабдева се оруђима најмодерније технике, промишља о свима могућностима за бегство, обезбеђује утврђивање свога алиби, бира дан и сат, налази саучесника, иде свесно у велику опасност. Дакле, он с планом ствара прилику за злочин,

Обе ове последње врсте злочинаца постају злочинцима — повратницима, ако нико од њих понова изврши злочин; постају злочинци из навике, ако у радњама овлада злочиначка наклоност; постају злочинци од замата, ако у извршавању злочина налазе себи занимања и ако то сматрају као свој позив.

Имамо још само да предочимо психолошки значај злочинца од замата.

Базис његове психологије сачињава психичка неспособност за сталан, напоран, социјалан рад. Та неспособност проистиче из урођених наклоности и васпитања. Та неспособност за рад изазива код индивидуе јако немање наклоности за рад који јој се намеће, и то се појачава у вољу за нерадом и у страх од рада. Да би се савладали психичка неспособност за рад потребно је много снаге у вољи, а њу развијају овакве индивидуе само за антисоцијалне циљеве.

Немање воље за радом и страх од рада доприносе да дотична индивидуа постане немирна, са самом собом незадовољна и лако раздражљива. Кад се унутрашњост у човека не може да одстрани делањем, она се код свакога човека, па и код злочинца, окрене противу себе саме.

Унутрашњи немир и раздражљивост порађају наклоност ка вагабондажи и авантуризму. То је појава како у малом, тако и у великом злочиначком свету. Злочинац из навике, крадљивац и варалица, данас је овде сутра онде. Данима, а можда и недељама ради он у једном месту, па га нешто опет гони одатле. Тако је исто и са Манолеском, који је по свима земљама лутао; и он је представник вагабондаже. Стално сељакање врло је погодно баш за њихове злочиначке радње. Своје вештине могу свуда да понављају, не морају да измишљају нове трикове и лако измакну из руку својих гонилаца. Тако постају виртуози.

Све им је размишљање управљено на грубе појуде за уживањима, за женама, алкохолем, коцком и нижим вештинама по варијететским позориштима. За њих не постоје лепоте предела, панораме вароши, вештачки производи. Њихово, васпитањем заостало душевно образовање, не креће у напред.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Д. В. Бакић

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Један срески писар пита:

„Вршећи разне послове о којима се говори у главама: XIV, XVI и XVIII. грађ. судског поступка, полицијске власти доводе решења, те регулисавају овај или онај одношај.

Против ових решења интересоване партије изјављују жалбе вишим властима, некад у року од 15, а некад у року од три дана.

Поводом овога истиче се питање: да ли су благовремене оне жалбе, које се дају у року од 15 дана и који је, управо, то закон, који прописује рокове за жалбу против ових административних решења?“

— На ово питање одговарамо:

Примењујући у извесним случајевима, као извршна власт, закон о поступку судском у грађанским парницама, полицијска власт је нагната да доноси извесна решења, која из његове примене истичу.

За жалбе на ова решења није прописан рок каквим специјалним законом, а није ни самим овим законом одређен за сваки случај посебице.

Како, пак, за сваку правну радњу мора бити и извесног рока, онда је узет рок од 15 дана, који је прописан § 311. у вези са § 323. овога закона за жалбе на Апелациони и Касациони Суд, што потпуно одговара духу овога закона.

II

Један деловођа општинског суда пита: Једна од суседних општина дала је дозволу неким својим грађанима, те су на самој граници општинског атара према нашој општини, отворили касанице и ту кољу и продају месо.

Клање ове стоке није подвргнуто никаквом лекарском прегледу нити има у опште какве контроле.

Како се може стати на пут ове клање стоке у шуми, близу нашега села, те да се не штете интереси општински, јер суседна општина вели, да је то питање расправио Државни Савет у корист њену.

— На ово питање одговарамо:

Поводом захтева општине сонотске од 1 јула 1906. год. уредништво је изнело своје гледиште на ову ствар у 31. броју овога листа за 1906 годину.

Треба, дакле, наћи поменути број и прочитати питање под III, па ће се ту наћи одговор на постављено питање.

Стоји и тај факат, да је Државни Савет одлуком својом Бр. 8310 нашао, да се под обимом села разуме и атар села, али уредништво не дели то мишљење и налази: да се под обимом села подразумева само онај круг (периферија) који додирује крајње куће села.

III

Суд општине орешачке, актом својим Бр. 1829, пита:

„Ова општина издала је свој капитал под интерес извесним својим грађанима.

Обавеза је, да овај капитал врате на први захтев општине.

Како је код многих дуг у опасности, то се наплата мора тражити судским путем, те због тога настаје питање: да ли је за суђење надлежан овај суд, или је у изузећу и ако је овај последњи случај, онда који је суд надлежан?“

— На ово питање одговарамо:

Часници општинског суда нису у изузећу у смислу § 52. грађ. суд. пост. јер они нису непосредно интересовани за општински капитал.

Може, дакле, тај суд судити све ове спорове по тужби општинског пуномоћника.

IV

Један деловођа пита:

„У јулу месецу ове године, грађани ове општине обратили су се општинском суду и молили, да он учини предлог пореском одељку, да им се ливаде ослободе плаћања пореза, пошто је трава уништена дуготрајном сушом.

По овоме захтеву суд је направио потребан списак и послао одељењу, и оно је образовало потребну комисију, која је на дан 30. августа извршила преглед поменутих ливада и нашао: да ова земљишта — ливаде — треба ослободити са 2/3 од задужења.

Од 30. августа, па све до 2. децембра ове године, ова оцена комисије, којој је председник био сам управник пореског одељења, лежала је у одељењу, а тога дана одељење је донело решење, да се пријављена лица, односно општина, одбије од тражења, јер су, вели, плодови са имања дигнути, те се сада не може оценити, да ли су ливаде пострадале од суше или не.

Како је ово решење противно извештају комисије, којој је председавао порезник, то се моли уредништво за обавештење: ко треба да изјави жалбу на исто — да ли општински заступник или сам општински суд или дотична интересована лица?“

— На ово питање одговарамо:

Своје решење одељење је дужно саопштити ономе, кога сматра за интересовану страну по овој ствари.

Према томе, ако га саопшти општинском пуномоћнику, онда ће он и изјавити жалбу у смислу чл. 120. зак. о непосредном порезу, у року од 15 дана, а ако га саопшти суду, онда ће то учинити сам суд.

Никако се решење не може саопштавати сваком грађанину посебице, јер по постојећем наређењу — распису — општине састављају спискове по службеној дужности, па у томе својству и чине корак за ослобођење.

Ако би одељење ипак ово решење саопштавало појединцима, онда нека они овласте једнога да изјави жалбу са једном таксом, па ће се том приликом расправити и питање о такси и оно коме треба саопштавати решење.

V

Суд општине брестовачке актом својим пита:

„Власт среска продала је једно земљиште јавном лицитацијом за наплату извесног дуга.

И у објави коју је власт издала о продаји овога имања, а и у самој тапији, именовани су суседи који се граниче са овим целим продатим земљиштем, те је претпоставка, да је купац купио цело земљиште.

Под овом претпоставком он га ради већ 6 година, и нико га није узнемиравао.

На један пут сада пређашњи сопственик захвата један део овога земљишта и обрађује га, тврдећи да оно цело није ни

продато, него само у границама премера, који тапија предвиђа.

Кад је поводом овога понова премерено ово земљиште видело се да, је првим премером изостављен изванредан део овога земљишта, јер оно износи много већу просторност него што тапија предвиђа.

Сад настаје питање: коме треба оставити онај део земљишта, што првим премером није обухваћен — пређашњем сопственику или купцу?*

— На ово питање одговарамо:

Кад се из објаве и тапије види, да је према граничарима — суседима — продата цела парцела, и да је купац ово имање уживао већ 6 година, онда се с обзиром на право државине мора узети да је цела парцела новог купца.

Ако би пређашњи сопственик налазио да је његова, треба то да докаже редовним грађанским спором.

Ако би без тога покушао да уђе у имање, треба га казнити као самовласника — § 375 а кр. зак.

VI

Један полицијски чиновник пита:

По § 20. механске уредбе, право на радњу механску даваће се само нашим поданицима:

Према овако јасној законској одредби изгледа да страни поданици не могу бити механције и кафеције, па ипак ја знам неколико Аустро-угарских и турских поданика, који су добили ово право.

Да ли им овако издата права вреде или не?*

— На ово питање одговарамо:

§. 20. уредбе механске истина гласи онако, како је напред изнесено, али он се односи и важи само за поданике, оних држава, са којима Србија нема уговора.

За поданике, пак, оних држава, са којима Србија има трговачке уговоре он не вреди, јер према овим уговорима поданици једне од уговарајућих страна имају права да се баве свима пословима на земљишту друге уговорне стране, кад само испуне услове, који се и од самих држављана траже.

Ближе рећи, њима се не може ово право начелно порицати, како је учињено §. 20. поменуте уредбе, али им се ипак не мора дати кад год власти нађу, да неко од њих не заслужује то из ових или оних обзира и разлога, као год што се оно може одређи и српским држављанима, пошто власти ова права дају по својој оцени и увиђавности, управо пошто наређења § 17. исте уредбе остављају властима право да оцене: може ли неко бити добар механција или не.

Ако је неко већ добио право, не може му се одузети докле не наступе случајеви, које предвиђа мех. уредба.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж Е С Е

Новицу Вулића, бив. осуђеника пожарничког казненог завода, родом из Милу-

товца, среза трстеничког, коме се не зна место пребивања, тражи начелник среза трстеничког депешом Бр. 18.250. Траженог треба спровести поменутом начелнику.

Василије М. Борђевић, бив. памуклијаш из Лесковца, 28. прошлог месеца побегао је из окупационе врањске болнице, где је био упућен на посматрање. Обраћа се пажња свима властима да га потраже и пронађеног спроведу начелству округа врањског с позивом на депешу Бр. 18.644.

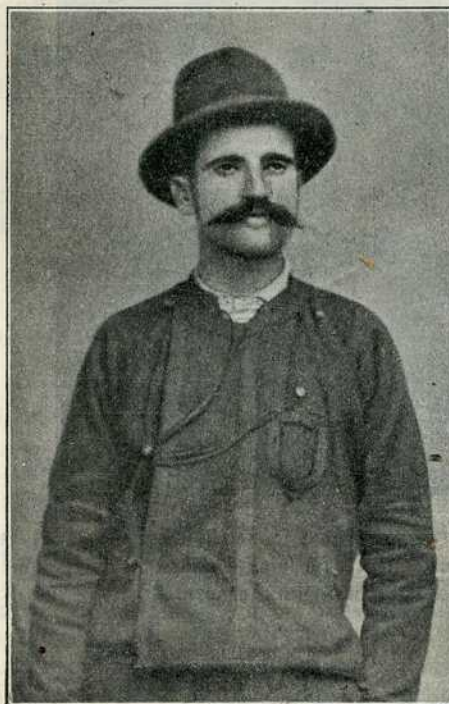
Живојина Марјановића, коцкара, који има да одговара за разбојништво, тражи начелство округа нишког депешом Бр. 26.747. Пронађеног треба спровести поменутом начелству.

К Р А Ћ А С Т О Ж Е

Ноћу између 12. и 13. прош. месеца украден је један коњ Јакову Радињићу, земљоделцу из Пара, среза грузанског. Коњ је матор 3 године, лаке доратасте, цветаст, у обе задње ноге путаст, са жигом «К». Акт начелника среза грузанског Бр. 24.415.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

До сада смо упознали јавност са већином наших коцкара и варалица изнесећи у нашем листу њихове фотографије са биографијом. Велики део тих коцкара налази се сада у београдском и пожарничком казамату, због ра-

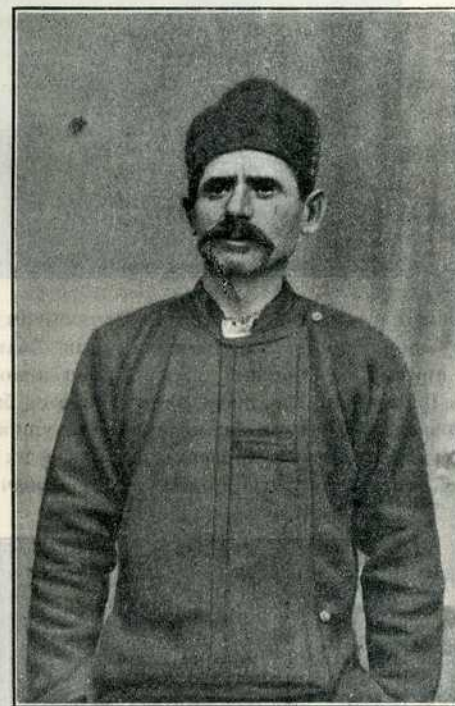
Адам Исаиловић „Чакар“

зних злочина. Нарочито је 1906. година била „несретна“ по наше коцкаре. Те су године поред осталих отирављени у београдски казамат браћа Ускоковићи са својим стрицом Стани-

шом, „Јагодиче“, „Тобнија“, „Гишица“, „Крагујевчанин“ и многи други. Нешто царински рат, а нешто неродна година нагнао су тада ове коцкаре и на вршење злочина, што они чине ретко.

Али поред ових познатијих коцкара постоје још неколико, с којима јавност није упозната тако добро, и који нису мерени и фотографисани у нашем Антропометријском Одељењу. Међу те коцкаре долазе и ова двојица **Адам Исаиловић** зван „Чакар“ и **Мирко Ранковић** зван „Азањац“.

Ова два нераздвојна друга ухваћена су у вароши Смедереву у другој половини месеца новембра прошле године и кажњена са по десет дана затвора због скитње. Том приликом начелство их је фотографисало и фотографије

Мирко Ранковић „Азањац“

послало овом уредништву. Мирко је по издржању затвора пуштен, а Адам је спроведен начелству округа пожарничког, код кога има да одговара за крађу новца.

И Адам и Мирко до сада су безбројно пута истуно кажњавани, а и судски су осуђивани због крађа. У 1905. години заједно су одговарали код начелника среза беличког за крађу новца. Њихово главно занимање је вршење крађа по вапшарима и железничким возовима, а најрадије се баве у окупационим: смедеревском, пожарничком и моравском.

Адам је родом из Београда, стар 32 године, средњег раста, очију, обрва и косе плаве, а Мирко је стар 40 година, средњег раста, косе и бркова смеђих.

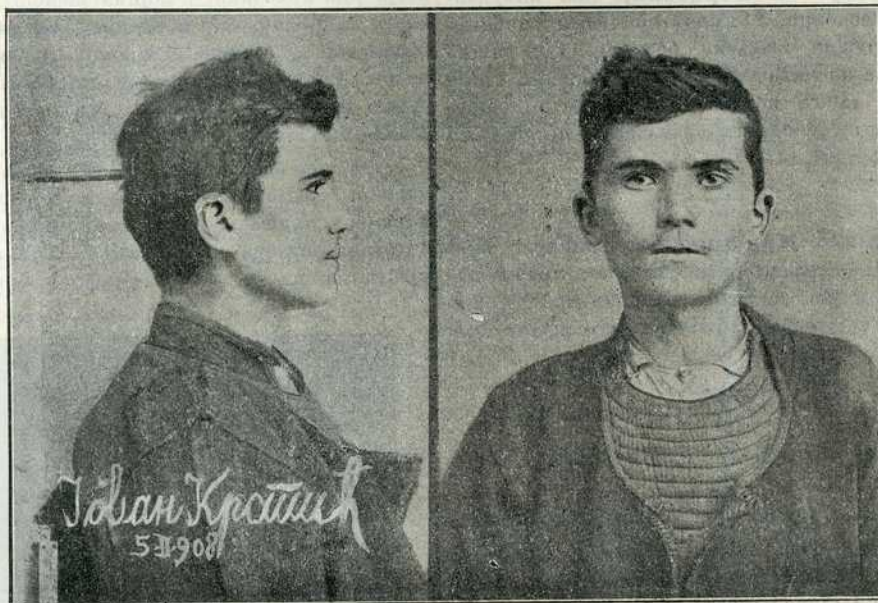
У 3. броју нашег листа од прошле године изнели смо фотографију Адамову, која је из његовог млађег доба, и која није верна његовом оригиналу. Овом приликом изнесећи и Адамову и Миркову најновију фотографију, скрећемо пажњу свима властима, а и приватнима, да добро пазе на њих и да их се чувају, а ако знају за какво њихово злочино дело, да то одмах доставе најближој полицијској власти или уредништву овога листа.

Е баш немамо талије — вајкао је се Јован Крстић, звани „Јовче“, коцкар, своме по занату другу Душану Ставрићу, званом „Ставри“, када су их пред Божић цивилини органи београдске полиције сигурности ухватили на Тркалштуту.

Тако је Јован, коме је 21 година, први пут осуђен од лешковачког првостепеног суда због опасне крађе на шест месеци затвора, а други пут 1906. године „због кесе“, у којој је било 270 динара, пресудом ужичког првостепеног суда на годину дана затвора. Кесу је овом прили-

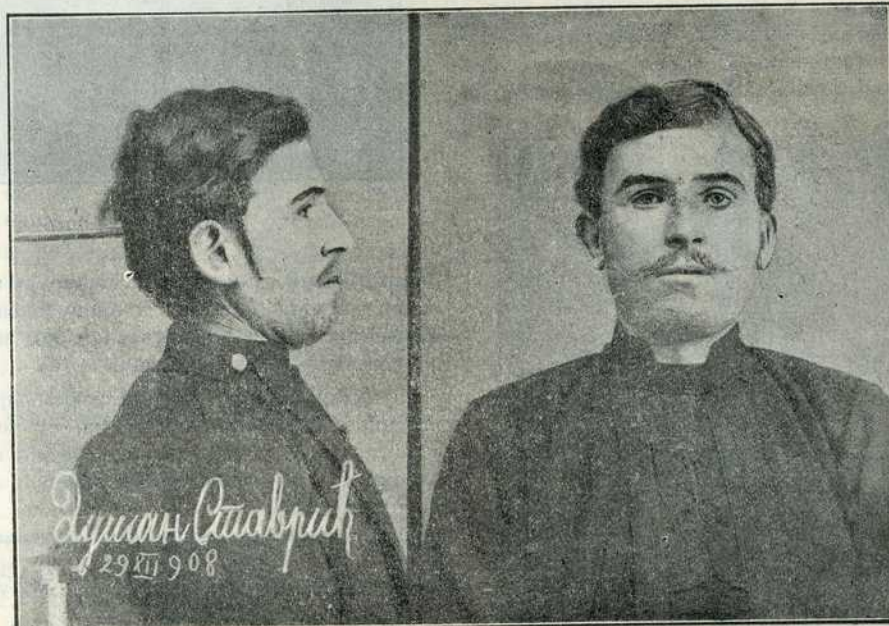
полицијске и општинске власти потраже и пронађеног спроведу начелнику среза врачарског с позивом на акт Бр. 13.048/906. г.

Они су таман били дошли, рачунајући да ће у оној гунгули на Туцин-дан или Бадњи-дан приликом куповине прасића бар неколицини Београђана олакшати ценове али су били заборавили на београдску полицијску њушката, која су их одмах намирисала и позвала их да као „гости“ проведу Божић у „Главњачи“.

ком дигао на пожешком вашару, али му ужичани нису дали да умакне.

Душан је стар 22 године и осуђен је први пут 1904. године од лешковачког првост. суда за крађу у возу на годину дана затвора, а други пут од нишког суда 1905. године опет због крађе на две године затвора.

Сва извињавања како су они пошли за Обреновац и да су кроз Београд хтели само да прођу, без икаквих задњих намера, нису им помогла, као ни још тројици њихових другова: Миљутину „Тори“, Јосифу „Комбури“ и „Аскељи“, који су такође баш пре тога хтели само да „прођу“ кроз Београд.

И Јован и Душан родом су из Лешковца и обојица су до сада, ма да су тек постали пунолетни, по два пута судски и више пута полицијски осуђивани за крађе.

Обојица нису до сада били снимани, те се овим скреће на њих пажња и приватним лицима и полицијским властима.

ПОТЕРЕ

Рајко Докић, скитачки циганин, извршио је 1906. године неколико крађа коња али и до сада није пронађен. Рајко је стар 35 година, средњег раста, црномањаст. Нека га све

Трифун Пантовић, абаџија из Бељака, среза студеничког, 25. прошлог месеца тешко је повредио из пушке Јерину кћер Саватија Деспотовића, ондашњег, и по извршењу дела одмах побегао. Трифун је стар 25 година, средњег раста, у лицу смеђ, лепих танких бркова, у оделу од црног шајка, на глави има шајкачу а на ногама опанке. Позивају се све полицијске и општинске власти да га енергично у својим домањима потраже и пронађеног стражарно спроведу иследнику среза студеничког с позивом на депешу Бр. 19.637.

Непознати крађивци ноћу између 12. и 13. овог месеца обили су врата на подруму Јанићија Радовића, земљоделца из Грабовице, среза таковског и украли: 1.000 динара у новчаницама и сребру, разних облигација и признаница у вредности 10.000 динара, 30 аршина сукна, два ћупа масти, две чутуре, 100 лојаних свећа, две секире, два катанца и један покривац. Затим су из затворене штале украли једну кобилу, матору 10 година, дорастасту, цветасту, у три ноге путасту, са жигом „Т“. Позивају се све полицијске и општинске власти да потраже крађивце и крадене ствари и о резултату тражења известе начелника среза таковског.

Хајим Моша Албахари звани „Мика“, помоћник радње Гавре М. Нахмијес из Београда, 31. прошлог месеца примио је 245 динара у злату да узме фрахт из благајне београдске железничке станице, али се више није вратио у радњу нити је се о њему штогод сазнао. Он је стар 17 година, високог раста, у лицу плав, на себи има одело од затвореног штофа, црн иберциер без поставе, на глави црн шешир а на ногама ципеле. Нека га све власти потраже и пронађеног стражарно спроведу Управи града Београда с позивом на акт Бр. 54.449.

Момчило Стојковић, звани „Нишличе“, има да одговара код Управе Града Београда за просту крађу, али се поред свега тражења није могао до сада пронаћи. Драгутин је стар 15 година, омамен, у лицу смеђ, у цивилном оделу од црног штофа, на глави има шубару а на ногама ципеле. Обраћа се пажња свима властима да га потраже пронађеног стражарно спроведу Управи Града Београда с позивом на акт Бр. 54.450.

НАЗНАЊЕ

Комилети „Полицијског Гласника“ за 1905., 1906. и 1907. год., у елегантном тврдом појезу могу се добити у уредништву по цени од 15 динара за једну годину. За оне, који сва три комилета узму уједно, цена је свега 40 динара. Комилети у меком појезу за 1906. и 1907. год. могу се добити по цени од 12 за једну годину, или оба заједно за 20 динара.